

ГРАД НИШ

УПРАВА ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Република Србија
ГРАД НИШ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ДРУШТВЕНЕ
ДЕЛАТНОСТИ
19 DEC 2024
ПРИМЉЕНО:

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
	2770		

П р е д м е т: Достава Програма рада Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш за 2025. годину са Планом финансијског пословања за 2025. годину

П о ш т о в а н и,

Достављамо Вам горе наведени акт (зав. број 01- 2194/24 од 19.12.2024. године) у 4 (четири) оригинална примерка ради даље надлежности.

Програм рада за 2025. годину са Планом финансијског пословања за 2025. годину Народне библиотеке, донет је на 12. седници Управног одбора одржаној 19.12.2024. године.

За Народну библиотеку

Стеван Сремац“ Ниш

Директор,

Соња Шуковић, дипл. правник

У Нишу, 19. 12. 2024. године

**ПРОГРАМ РАДА НАРОДНЕ
БИБЛИОТЕКЕ „СТЕВАН СРЕМАЦ”
НИШ ЗА 2025. ГОДИНУ**

Ниш, децембар 2024. године

Република Србија
НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

„СТЕВАН СРЕМАЦ“

Број: 01-2194/24
19.12.2024

Н М Ш

Народна библиотека „Стеван Сремац“ Ниш

Број : 01- 2194/24

Датум : 19. 12. 2024. године

На основу члана 44. став 1. тачка 5) Закона о култури („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 13/16, 30/16- испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23), члана 15. Одлуке о оснивању Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш („Службени лист Града Ниша”, бр. 2/11 - пречишћен текст, 115/16, 99/20 и 85/21) и члана 37. став 1. тачка 5 Статута Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш, Управни одбор Библиотеке, на XII седници одржаној дана 19.12.2024. године донео је:

**ПРОГРАМ РАДА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „СТЕВАН СРЕМАЦ“ НИШ ЗА
2025.ГОДИНУ**

Ниш, децембар 2024. године

Садржај

1. Општи подаци

- 1.1. Делатност
- 1.2. Организација рада
- 1.3. Кадровска структура
- 1.4. Програмски циљеви

2. Основна делатност

- 2.1. Матичне функције Библиотеке
- 2.2. Набавка и обрада библиотечко-информационе грађе и извора
- 2.3. Одржавање и развој рачунарско-информатичког система и дигиталних процеса
- 2.4. Завичајни и посебни фондови
- 2.5. Стручна књига
- 2.6. Белетристика
- 2.7. Серијске публикације
- 2.8. Рад са младим читаоцима Одељења књиге за децу
- 2.9. Рад огранака
- 2.10. Страна књига
- 2.11. Културна делатност
- 2.12. Коришћење библиотечких фондова
- 2.13. Повећање броја читалаца
- 2.14. Заштита публикација
- 2.15. Сарадња са другим институцијама и установама
- 2.16. Издавачка делатност
- 2.17. Пројекти
- 2.18. Општи, правни и финансијски послови

3. Рад Управног и Надзорног одбора

4. Развојне потребе и планови

5. Услови за извршење Плана

- 5.1. Простор
- 5.2. Опрема
- 5.3. Кадрови
- 5.4. Финансијска средств

Општи подаци

Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш, јавна и непрофитна институција културе, чији је оснивач град Ниш, главни је чинилац и носилац библиотечко-информационог система за територију Нишавског управног округа.

Једна од најстаријих институција културе у овом делу Србије, у складу са обавезама које проистичу из *Закона о култури*, *Закона о библиотечко-информационој делатности*, *Закона о старој и реткој библиотечкој грађи*, *Закона о обавезном примерку публикација*, *Закона о издавању публикација*, *Статута* и других подзаконских аката као и општих аката Библиотеке, остварује општи интерес у библиотечко-информационој делатности и делатности заштите старе и ретке библиотечке грађе.

Функцију матичности врши на територији пет градских општина у Граду Нишу (Медијана, Нишка Бања, Палилула, Пантелеј и Црвени Крст), као и општинама које су у саставу Нишавског управног округа: Алексинац, Гацин Хан, Дољевац, Меровина, Ражањ и Сврљиг. Сарађује с локалним самоуправама, установама културе и образовања, као и физичким и правним лицима.

У средишту информационог друштва, суштински је значајна за информисаност грађана, за њихово усавршавање и индивидуални развој, развој науке, културе и слободног демократског друштва. Као место где се могу потражити и прочитати приче из целог света, потражити и пронаћи жељена информација, пронаћи информација за којом се трага, Библиотека обезбеђује слободан, подједнак и неограничен приступ знању, идејама и информацијама за све грађане.

Током сто четрдесет и пет година свога постојања и рада, под једнаким условима, без обзира на разлике, Библиотека обезбеђује свим грађанима слободан приступ информацијама, знањима и идејама садржаним у библиотечко-информационој грађи и изворима, као и право на остваривање свих својих индивидуалних и интелектуалних слобода.

Библиотека остварује важну улогу у прикупљању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечке грађе и извора, као и на стварању, размени, позајмици и дистрибуцији информација, све у циљу ширења знања, слободног приступа информацијама и њихове промоције.

Убрзани развој информационог друштва и појава веба и интернета, донео је велике промене у области библиотекарства. Ново време даје нове улоге библиотекама које, ради ваљаног функционисања, нужно прихватају изазове савременог доба.

У дигиталном амбијенту, отворене су нове могућности за активно деловање библиотека. Захваљујући коришћењу алата, које нуди савремена технологија и

поштујући традиционалне вредности библиотекарства, Народна библиотека „Стеван Сремац”, постала је битан параметар на тржишту информационих производа и услуга.

Поштујући изазове савременог доба, уверена да људско знање има истинску вредност само у мери у којој се дели са другима, остварује општи интерес у библиотечко-информационој делатности, односно грађанима пружа могућност на слободан приступ информацијама, знањима и идејама садржаним у библиотечко-информационој грађи и изворима, као и право на остваривање својих индивидуалних и интелектуалних слобода. Својим услугама Библиотека ће и у 2025. години наставити да буде, равноправан партнер у креирању културне климе средине.

Библиотека као посебне организационе јединице има сва одељења која према одредбама *Правилника о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности (Службени гласник РС, бр. 39/13)* треба да има једна матична библиотека.

Суштински значајна за информисаност грађана, за њихово усавршавање и индивидуални развој, развој науке, културе и слободног демократског друштва, током сто четрдесет и пет година свога постојања и рада, Библиотека остварује важну улогу у прикупљању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечке грађе и извора, као и на стварању, размени, позајмици и дистрибуцији информација, све у циљу ширења знања, слободног приступа информацијама и њихове промоције.

У оквиру циклуса програма „Заједници заједно” за 2024. годину, подржан је пројекат Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш са 6.000.000,00 динара. Пројектом је предвиђена изградња соларне електране инсталисане снаге 50 kW.

У жељи да пружи подстрек у коришћењу обновљених извора енергије, НИС је прва компанија у нашој земљи која је расписала конкурс намењен пројектима изградње соларних електрана на установама од јавног значаја у 13 локалних самоуправа.

Задовољни смо и поносни што нам је пружена могућност да реализујемо пројекат изградње соларне електране, дугорочно умањимо трошкове за електричну енергију, производимо је на одржив и еколошки прихватљив начин и доприносимо смањењу емисија штетних гасова.

Захваљујемо компанији НИСа и градоначелнику Града Ниша на подршци.

1.1. Делатност

Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш се, у домену стручних послова, руководи принципима савременог библиотекарства и у том смислу трајно и систематски ради на развоју и унапређивању библиотечко-информационе делатности. Оријентисана је ка кориснику, одговорно прати потребе заједнице, промовише књигу, писменост, читање и доживотно учење, развија своје услуге за шире деловање и утицај и обезбеђује организован приступ информацијама ради унапређења културног живота грађана, њиховог усавршавања и индивидуалног развоја.

Финансирање делатности Библиотеке се обезбеђује из Буџета Града Ниша, из сопствених прихода, из републичког буџета, кроз откуп књига, из средстава намењених матичној делатности и из средстава за реализацију програма на конкурсима, за које се аплицира код свих нивоа власти, као и из донација.

Осим обављања редовних активности из основне делатности, због које је Библиотека и основана као јавна установа културе, планира се интензивније ангажовање за обезбеђивање новог простора и опреме за рад Библиотеке, као и за средства за набавку библиотечко-информационе грађе и извора, рачунарске и комуникацијске опреме.

Планска 2025. година, укључује праћење актуелне ситуације и прилагођавање библиотечко-информационе делатности новим околностима са циљем одржавања и унапређења система библиотекарства. Уважавање околности, које повољно утичу на унапређење библиотечко-информационе делатности, као и добра сарадња са Оснивачем, установама, предузећима и удружењима грађана из окружења, систематско је и трајно и наставиће се и у 2025. години.

Виртуелни начин комуникације, дигитални медији, друштвене мреже, онлајн платформе, све присутнији у пословању Библиотеке, наставиће овај тренд и у 2025. години. Библиотечке услуге ће бити доступне што већем броју корисника, а основ јавног библиотекарства су људи у библиотеци, било физички или виртуелно присутни.

Програмом рада Библиотеке планиране су Законом утврђене функције као и услови за њихово извршавање у односу на важеће стандарде. Програмске активности у 2025. години ће се реализовати у домену:

- Реализације пројекта – „Заједници заједно”;
- Прикупљања, обраде, заштите, чувања, представљања и коришћења библиотечко-информационе грађе и извора;
- Примене стандарда у обради библиотечко-информационе грађе и извора и јединственог система класификације;
- Развијања нових услуга за кориснике (Путујућа библиотека и нови корисници);

- Обављања научно-истраживачког и стручног рада и објављивања публикација (књига, каталога, часописа, билтена итд.) из области библиотекарства и информационих наука;
- Популаризовања библиотечко-информационе грађе и извора, укључујући и виртуелни начин комуникације и подстицања интереса за књигу;
- Пружања информација из сопствене базе података и базе података из других информационих центара у земљи и иностранству и обављања међубиблиотечке позајмице;
- Организовања припреме стручних испита за запослене у библиотечко-информационој делатности;
- Јачања кадровских потенцијала Библиотеке. (Организовање и спровођење различитих облика континуираног образовања и сталног стручног усавршавања библиотечко-информационих стручњака);
- Развоја информационо-комуникационе инфраструктуре, у складу са потребама савременог корисника, савременог начина пословања и општим трендовима у библиотекарству. (Стварања услова да се Библиотека развије као информациони центар заједнице и постане место за развој информатичке и дигиталне писмености у домену услуга према корисницима);
- Развоја Дигиталне библиотеке и побољшања рада на дигитализацији грађе и пуњењу базе како би се омогућио приступ културном и научном наслеђу на даљину;
- Обављања матичних функција на територији Нишавског управног округа и пружања стручне помоћи библиотекама, ради трајног и систематског рада на развоју и унапређивању библиотечко-информационе делатности;
- Организовања културних програма, програма у онлајн простору и активности у циљу презентације библиотечко-информационе грађе и извора;
- Учешћа на домаћим и међународним конкурсима за доделу финансијских средстава за реализацију пројеката, са посебном усмереношћу на конкурсе Министарства културе и информисања РС;
- Реализације домаћих и међународних пројеката;
- Обављања делатности заштите старе и ретке библиотечке грађе;
- Формирања и развоја завичајних збирки;
- Старања о заштити ауторских и сродних права;
- Повећања обима коришћења фондова (Руски кутак, Кинески кутак,...);
- Реализације смештаја библиотечко-информационе грађе према стандардима;
- Наставка пружања постојећих онлајн сервиса и њихово унапређење;
- Уређења и опремања простора – сређивање екстеријера и ентеријера и адаптације и санације по хитним приоритетима;
- Константног праћења, проучавања и примене Закона и подзаконских аката у библиотечко-информационој делатности

Библиотека ће и у 2025. години бити оријентисана према кориснику. Доступност и поузданост информација, отворена и слободна комуникација, подизање културне свести, усмереност ка технолошким иновацијама и активној професионалној домаћој и међународној сарадњи, јачање информационе и медијске

писмености грађана и корисника, одговорност према Заједници, биће и даље неизбежни задаци библиотечко-информационих стручњака. Актуелност фонда ће се постићи богаћењем новим насловима, а промоцијом књига се очекује повећан број корисника .

Чланарина за коришћење библиотечко-информационе грађе и услуга

Висина чланарине за коришћење библиотечко-информационе грађе и услуга, као и услови за остваривање права на чланство и у 2025. години ће остати непромењени.

- Годишња чланарина (за коришћење свих фондова Библиотеке) – **700 дин.**
- Висина чланарине код колективног учлањивања (преко 20 лица) – **400 дин.**
- Годишња чланарина за коришћење услуга Одељења књиге за децу – **300 дин.**
- Висина чланарине код колективног учлањивања на Одељењу књиге за децу (преко 20 лица) – **150 дин.**
- Дневна чланарина – **100 дин.**

Право на бесплатно учлањење у Библиотеку ће имати деца предшколског узраста, ученици првог разреда основне школе, добитници Вукове награде, деца свих основних и средњих школа која остваре одличан успех у текућој школској години, лица са навршених 65 година живота.

Члан Библиотеке се може постати уплатом утврђене чланарине у самој Библиотеци, на два уплатна места и то:

- у седишту Библиотеке, на Одељењу белетристике (Ул. Боровоја Гојковића бр. 9)
- на Одељењу књиге за децу (Синђелићев трг бр. 2).

Ценовник услуга подлеже корекцији у складу са растом цена на тржишту.

Коришћење интернета електронској читаоници је бесплатно за чланове Библиотеке

Колективни упис првака:

Свим школама на територији Града Ниша, у току септембра и октобра, ће бити достављене информације, а већини и приступнице за бесплатан упис првака у Библиотеку. Организовано и колективно ће се уписивати прваци основних школа.

Поводом 23. априла, Светског дана књиге и ауторских права и 14. децембра, Дана библиотекара Србије, Библиотека ће обрадовати своје кориснике попустом од 50% на годишњу чланарину за децу и одрасле.

1.2. Организација рада

У Библиотеци се обављају послови који представљају посебно подручје рада, а који се обављају у оквиру два сектора: Сектор за библиотечку делатност и Сектор за опште правне и финансијске послове.

Сектор за библиотечку делатност чине одељења и огранци: Одељење набавке и обраде, Одељење стручне књиге, Одељење серијских публикација, Одељење белетристике, Одељење књиге за децу, Одељење завичајних и посебних фондова, Одељење за матичну делатност, Одељење заштите старе и ретке књиге, Одељење за одржавање и развој рачунарско-информатичког система и дигиталне процесе, Одељење за заједничке програме, Огранци („Ледена стена”, „Медијана”, Црвена звезда”).

Сектор за опште правне и финансијске послове чине одељења: Одељење за правно-административне послове и Одељење за економско-рачуноводствене послове.

Органи Библиотеке су: директор, Управни одбор и Надзорни одбор.

1.3. Кадровска структура

Број запослених радника у Библиотеци је у 2024. години смањен због одласка у старосну пензију, а с обзиром на то да ће се тренд одлива радника по истом основу, наставити и у 2025. години, потребно је, у складу са Правилником о организацији и систематизацији радних места Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш, обезбедити адекватан кадар за успешно обављање библиотечко-информационе делатности. Осим библиотечких радника, неопходно је обезбедити и радника за управљање моторним возилом (Путујућа библиотека), као и радника за одржавање хигијене.

1.4. Програмски циљеви

- Формирање и почетак рада новог Одељења у заштити старе и ретке библиотечке грађе које ће, послове заштите ове врсте грађе, обављати као поверене послове.
- Усклађивање библиотечко-информационе делатности са постојећом правном регулативом (*Закона о култури, Закона о библиотечко-информационој делатности, Закона о старој и реткој библиотечкој грађи, Закона о обавезном примерку публикација*); праћење и примена законских и подзаконских аката, иницирање измена и допуна постојећих и учешће у доношењу нових закона у домену културе, односно библиотечко-информационе делатности и релевантних подзаконских аката.

- У 2025. години ће се промотивним активностима указивати на улогу и значај библиотеке. Афирмативним говорима истакнутих појединаца приближити Библиотеку корисницима, показати да се устаљене границе библиотечких услуга стално померају и да се радикално измењеним потребама корисника нуди нови спектар услуга.
- Унапређење, развијање и ажурирање свих темељних програмских задатака Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш, у складу са важећим законским и подзаконским прописима у домену очувања писаног и дигитализованог културног наслеђа, његовог систематског прикупљања, заштите, чувања, описивања, представљања и давања на коришћење, популарисања и промоције књиге, читања и слободног приступа информацијама.
- Развијање савременог концепта библиотеке - успостављање и развијање механизма за проналажење, идентификовање, одабирање и приступ ентитету који одговара потребама корисника.
- Израда Каталога најчитанијих приновљених публикација Одељења стручне књиге из 2024. године и промовисање библиотечких фондова.
- Рад на унапређењу система НИБИС.
- Промовисање библиотечких услуга и програма и добијање повратних информација од корисника активним укључивањем.
- Сарадња са сродним институцијама у земљи и иностранству у области размене искустава стручњака и реализације заједничких програма и пројеката.
- Развијање и унапређење бренда Одељења књиге за децу: већи број нових услуга кроз нове садржаје, интензивнија сарадња са основним и средњим школама и локалном заједницом, веће присуство у медијима.
- Сарадња са другим установама културе, удружењима, уметницима и ствараоцима како би се константно радило на пружању квалитетнијих програма који одговарају потребама корисника.
- Стално стручно усавршавање библиотечко-информационих стручњака (адекватно образовање, познавање свих релевантних извора информације, издавачке продукције и књижарске мреже).
- Унапређење односа са корисницима способношћу да се дефинишу потребе корисника добрим познавањем грађе, начином на који јој се приступа, као и професионално утемељеним односом према послу и корисницима.
- Повећање обима коришћења фондова на основу Стандарда и то према минималном обрту целокупног фонда који износи 1-1,5 пута годишње.
- Повећање обима и квалитета разноврсних програмских активности: постављање тематских изложби, организовање културних програма, књижевне и уметничке вечери, књижевне промоције, филмске и видео пројекције, стручна предавања и друге манифестације које ће истаћи значај и дуговечност Библиотеке и повећати њену видљивост.
- Позитиван утицај на повећање културно-образовног нивоа популације, нивоа истраживања као и нивоа забаве.
- Стварање амбијента за побољшање квалитета и квантитета библиотечких услуга.

Програмом рада Библиотеке у 2025. години планиране су активности и обавезе које проистичу из Закона о библиотечко-информационој делатности, пратећих подзаконских аката, утврђених стандарда за народне библиотеке и планова рада одељења Библиотеке.

Основна делатност

2.1. Матичне функције Библиотеке

Народна библиотека "Стеван Сремац" из Ниша је Решењем о одређивању библиотека које обављају матичне функције у библиотечко-информационој делатности ("Сл.гласник РС" бр.122/12) опредељена за установу која покрива мрежу библиотекаских типова на територији Нишавског управног округа.

Функције матичности спроводи на територији пет општина у Граду Нишу (Медијана, Нишка Бања, Палилула, Пантелеј и Црвени Крст) и у Нишавском управном округу, на територији општина Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мeroшина, Ражањ и Сврљиг. У вршењу матичних функција сарађује с локалним општинским управама, културним и образовним установама и другим правним субјектима.

Као матична библиотека бави се проучавањем стања, услова рада и потреба библиотека из своје мреже надлежности и предлаже мере за унапређење библиотечко-информационе делатности. Прати рад јавних, школских и специјалних библиотека са свог подручја матичности и по потреби врши увид у стање и услове за обављање библиотечко-информационе делатности.

По утврђеном годишњем плану и програму рада обављају се надзори над стручним радом у библиотекама свих типова на територији Нишавског управног округа. Стара се осталом стручном усавршавању библиотечких радника и пружа практична и стручна помоћ библиотекарима и руководиоцима библиотека из своје надлежности.

На Одељењу за матичну делатност Народне библиотеке „Стеван Сремац”, у складу с Правилником о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности у јавним библиотекама („Сл.гласник РС” бр.39/13) запослена су два дипл. библиотекара који у раду сарађују са библиотечко-информационим стручњацима из референтне Народне библиотеке Србије, а стручно се консултују са колегама из осталих матичних библиотека у Републици Србији.

У централни регистар библиотека Србије уписано је **85** организационих библиотечких јединица са територије Нишавског управног округа, од чега је активна **81** библиотека (јавна, школска, специјална).

У **2025.** год, планирано је вршење **36 надзора** над стручним радом у библиотекама Нишавског управног округа у чијем саставу постоји организациона

јединица за обављање библиотечко-информационе делатности, као и *два увида* у стање и услове за обављање библиотечке делатности у општинским установама културе у којима функционише библиотека. Надзори ће бити вршени у **четири** јавне, општинске библиотеке, у **шест** библиотека средњих школа (**четири** у Граду Нишу), у двадесет пет (**25**) библиотека основних школа (**девет** у Граду Нишу) и у једној специјалној библиотеци при установи културе у Граду Нишу.

У надзорима ових библиотека констатоваће се фактично стање у просторним, организационим, техничким, кадровским и другим условима за обављање библиотечко-информационе делатности и предложити мере за унапређење делатности, у складу са важећим законским прописима, правилницима, упутствима и стандардима којима се регулише ова област у Републици Србији. *(Предвиђен је план надзора за 2025. год, са називима библиотека и датумима вршења претходних надзора и увида у стање и услове рада).*

Записници о извршеним надзорима над стручним радом, увидима у стање и услове рада и пруженој стручној помоћи библиотекама са закључцима и предлозима мера достављаће се библиотекама у којима су обављани, као и Одељењу за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система Народне библиотеке Србије у штампаној форми и e-mail-ом у PDF формату.

Број пружених стручних помоћи библиотекарима и руководиоцима образовних и културних установа, као и број увида у стање и услове рада на терену зависиће од захтева и потреба библиотека Нишавског управног округа, као и процене службеника Одељења за матичну делатност. Увиди у стање и стручна помоћ односе се на просторно и стручно уређење библиотека, организацију рада, техничка, кадровска питања и сл. Службеници Одељење за матичну делатност током године ће континуирано пратити и проучавати стање и услове рада у библиотечкој мрежи из своје надлежности и на основу стеченог увида доносити закључке и предлоге мера за унапређење библиотечко-информационе делатности.

Министарству културе и информисања РС и Народној библиотеци Србије ће, поред годишњег плана и програма рада на реализацији матичних послова бити достављани периодични (тримесечни, полугодишњи) и годишњи извештаји о раду и активностима Одељења за матичну делатност Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш.

На Одељењу ће се систематизовати и анализирати подаци из годишњих извештаја о раду јавних библиотека и обављати унос података за све типове библиотека Нишавског управног округа у програмски пакет "Мрежа библиотека Србије" за 2024.год. Уносиће се подаци о библиотекама и вршити увид и контрола података из преузетих извештаја библиотека Нишавског округа у апликацију базе МБС, пратећи и примењујући упутстава и сугестије администратора програма из Народне библиотеке Србије, одржавати контакти и давати инструкције о начину попуњавања извештаја библиотечким радницима задуженим за достављање on line и штампаних анкета о раду школских и јавних библиотека Нишавског округа.

Народна библиотека "Стеван Сремац" у Нишу, као матична библиотека за Нишавски управни округ поред унапређења и развита библиотечко-информационе делатности стара се о очувању локалног и регионалног културног наслеђа. Зато ће се у организацији Одељења за матичну делатност у Народној библиотеци одредити теме, припремити едукативни материјали и са стручњацима и акредитованим предавачима у Народној библиотеци реализовати програми обуке и усавршавања у форми радионица и семинара.

Планира се реализација акредитованог програма образовне обуке у складу са обавезом сталног стручног усавршавања запослених у библиотечко-информационој делатности одређеним Законом о библиотечко-информационој делатности ("Сл. гласник РС" бр.52/11). Обавеза запослених на библиотечко-информационим пословима је годишња стручна едукација, сагласно чл.2. тач.3. Правилника о сталном стручном усавршавању у библиотечко-информационој делатности.

На Одељењу ће се пратити приправнички рад библиотекара у Нишавском управном округу обављати консултације и давати инструкције кандидатима за полагање стручног библиотекарског испита, помагати у избору тема за писани рад, достављати информације о терминима испита и распореду одржавања семинара, обезбеђивати потребна документација за пријављивање и литература за полагање испита. За кандидате ће се током стручног оспособљавања организовати практична обука из области класификације и каталогизације библиотечке грађе.

Вршиће се консултације с руководиоцима и библиотечким радницима свих типова библиотека са подручја матичне одговорности Народне библиотеке "Стеван Сремац". Посебна пажња посветиће се пружању помоћи у стручном уређењу библиотека у складу са стандардима, а такође и законској обавези вршења ревизије и отписа сувишне и недостајуће грађе у библиотекама где ова важна делатност није редовно обављана.

Обављаће се међубиблиотечка размена публикација за потребе корисника и запослених Народне библиотеке „Стеван Сремац” са јавним и специјализованим библиотекама, образовним и културним установама које у свом саставу имају библиотеку.

Службеници Одељења за матичну делатности радиће на сопственом стручном усавршавању, пратити новине у библиотечко-информационој делатности, препоручивати за потребе своје установе и осталих библиотека с подручја матичности набавку публикација текуће издавачке продукције из области библиотекарства и учествовати на стручним скуповима и значајним локалним културним дешавањима.

Наставиће се сарадња и редовне стручне консултације са Одељењем за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система Народне библиотеке Србије, као и учешће у раду подружница, секција и комисија

библиотекарских удружења (Заједница матичних библиотека Србије и Библиотекарско друштво Србије).

Обављаће се по потреби и други стручни послови у процесу рада Народне библиотеке „Стеван Сремац”.

2.2. Набавка и обрада библиотечко-информационе грађе и извора

Одељење набавке и обраде, у 2025. години, обавиће послове целокупне набавке монографских публикација за фондове свих одељења Библиотеке и библиотечке огранке, каталожку обраду, физичку обраду и инвентарисање набављених монографских публикација.

Процес рада обухвата следеће сегменте:

- Набавку књига
- Пријем набављених књига уз проверу и усклађивање са пратећим документом
- Завођење пропратног документа у НИБИС и дефинисање пакета
- Формирање пакета повлачењем каталожког записа из базе за сваки појединачни наслов
- Расподелу књига из пакета у фондове одељења Библиотеке и унос цена књига
- Израду каталожких записа за нове наслове и ажурирање постојећих за допуњене наслове
- Физичку обраду књига
- Инвентарисање књига
- Штапање и лепљење бар код налепница
- Затварање пакета у НИБИСу
- Доставу књига Одељењима.

Набавка књига

У 2025. години, примарни начин набавке публикација биће куповина, а потом поклон Министарства културе и разних дародаваца. Известан број књига биће набављен разменом публикација са другим библиотекама.

Књиге ће се куповати уз примену Закона о јавним набавкама и предвиђеног поступка.

Циљ набавке биће квалитетна библиотечка грађа, која задовољава потребе и жеље корисника и постизање потпуне актуелности фондова.

Из Откупа књига за библиотеке, које реализује Министарство културе РС, одабраће се од понуђених наслова они који су потребни за фондове Библиотеке и у вредности која се буде доделила Библиотеци. На овај начин, фондови ће се попуњити потребним издањима из 2024. године.

Поклоњеним књигама разних дародаваца (аутора, издавача, штампара, библиотечких корисника, разних институција), фондови библиотеке ће се попуњавати уз селекцију публикација у складу са постављеним циљевима набавне политике Библиотеке. Сувишци ће се одвајати за поклон другим библиотекама и банкомат књига.

Размена књига обављаће се првенствено са Народном библиотеком Србије. На овај начин набавиће се углавном издања НБС-а, књиге за фонд Завичајног одељења и стручна литература потребна за рад библиотекара.

За 2025. годину планира се набавка око 10.000 нових књига.

Куповином ће се набавити око 6.500 књига, односно око 1.800 нових наслова.

Планирана набавка поклоном је око 3.500 књига.

Из Откупа књига Министарства културе РС за 2025. годину, фондови ће се допунити са **око 1.500 нових књига.**

Као поклон разних дародаваца планирана набавка је **око 2.000 књига.**

Приликом целокупне набавке публикација у 2025. години, водиће се рачуна о прописаним библиотечким стандардима који се односе на величине фондова појединих одељења библиотеке, као и њиховом тренутном стању.

Да би се остварили сви циљеви набавке, првенствено актуелност и квалитет набављених књига, Одељење набавке ће непрестано пратити издавачку делатност, прегледаваће каталоге и сајтове издавачких кућа, пратиће захтеве и потребе читалаца.

Као предлог за набавку, биће достављени спискови потребних књига са Одељења белетристике, Дечјег одељења, Одељења стручне књиге и огранака.

Пријем набављених књига вршиће се уз проверу броја наручених и броја приспелих књига и усклађивање ће се вршити са пратећим документом. Код Откупа књига Министарства културе, издавачким кућама ће се достављати оверена и потписана потврда о пријему књига.

Након провере књига и усклађивања са документом, подаци о набавци књига биће унети у НИБИС. У Групни инвентар биће заведен пропратни документ за сваку набавку. За купљене књиге то су рачуни, а за поклоњене, сачињени спискови књига са процењеном вредношћу књига. Уносом ових података дефинисаће се пакети, који добијају свој ID број у НИБИС у. Кроз дефинисане пакете, обављаће се поступци рада који следе, до самог затварања пакета након инвентарисања.

Формирање пакета вршиће се након завршене библиографске обраде. Одговарајући записи за сваки наслов биће повучени из базе података у пакет. Формирањем пакета повезују се подаци о набавци и библиографски запис за сваку књигу и тако повезани користе се при инвентарисању. Формирани пакет одговара заведеном пратећем документу. У наредном сегменту рада, књиге из пакета биће расподељене у

одређене фондове библиотеке уз унос цене књиге. Код одређивања цене купљених књига вршиће се прерачунавање рабата и ПДВ а. Након ове фазе рада књиге ће се физички обрадити и инвентарисати. Након инвентарисања свих књига уследиће затварање пакета.

Обрада књига

У оквиру **библиографске обраде књига**, биће урађења каталогизација, стручна и предметна класификација свих набављених наслова.

Нови наслови биће библиографски обрађени у складу са Међународним стандардом за обраду монографских публикација, ISBD(M) и стручним упутствима прописаним правилником за обраду библиотечке грађе.

Стручна класификација грађе биће урађена према правилима Универзалне децималне класификације (УДК), а предметна класификација према важећим међународним стандардима.

Сваки набављени наслов биће претражен кроз електронски каталог. За сваки нови наслов биће урађен нови запис у НИБИС у, а упоредо са тим вршиће се ажурирање већ постојећих скраћених записа. Израдом записа ажурираће се база података и формирати електронски каталог, основни информациони инструмент Библиотеке. Записи ће бити урађени у складу са UNIMARC форматом, јединственим форматом за унос и размену података.

Израдом библиографских записа и електронског каталога, корисницима Библиотеке ће бити омогућено проналажење библиотечке грађе.

План је да се у **2025. години уради и ажурира око 3200 библиографских записа**. Свака набављена књига биће инвентарисана и физички обрађена. Инвентарисање обухвата аутоматску доделу инвентарног броја и унос одговарајуће сигнатуре за сваку књигу појединачно. Физичка обрада обухвата стављање печата власништва и печата за инвентарни број на сваку набављену књигу.

Инвентарисаће се око 10.000 књига и исти број књига биће физички обрађен. За сваку инвентарисану књигу биће одштампане и налепљене по две бар-код налепнице, **20.000 налепница.**

Све набављене књиге ће бити достављене у фондове одељења и огранке Библиотеке.

Остали послови

У **2025. години биће приређен и објављен Билтен приновљених књига 2024, Год. 17, бр. 33 и бр. 34.** Електронски облик публикација биће доступан на сајту Библиотеке.

Планира се објављивање Библиографије „Јелена Димитријевић у библиотечким збиркама”. Библиографија презентује грађу из библиотечких фондова која се односи на ову завичајну књижевницу, а обухвата монографске публикације и прилоге из периодичних публикација.

У плану је израда каталога електронске изложбе „Плакат у нишкој библиотеци 2015-2025”. Каталог ће обухватити плакате који су издања библиотеке и израђени су у последњих десет година.

Библиотекари ће присуствовати свим стручним предавањима и семинарима и пратиће све новине у савременом библиотекарству. Уколико је потребно, библиотекари ће се укључити и у друге активности, акције и догађања.

2.3. Одржавање и развој рачунарско-информатичког система и дигиталних процеса

За успешан развој информационо-комуникационе инфраструктуре, у складу са потребама савременог корисника, савременог начина пословања и општим трендовима у библиотекарству, план је да се ради на следећим пословима:

- Инсталација и подешавање најновије верзије пакета комјутерских софтвера намењених раду са Атиз скенером који је набављен у оквиру пројекта подржаног од стране Министарства културе. Оптимизација камера и рачунара како би се у максималном квалитету скенирали различити формати публикација. Наставак дигитализације целокупне сликовне грађе до формата А3 које Библиотека има у свом фонду.
- Учествовање у планирању набавке целокупне техничке опреме неопходне за функционисање читавог библиотечког система. Израда техничке спецификације за куповину нових рачунара са лиценцираним оперативним системима, делова за рачунаре и рачунарске периферије и опреме за сервисирање старих и пропалих делова рачунара. Проширење постојећег ЛАН-а.
- Одржавање стабилности и заштита читавог библиотечког система, односно хардвера и софтвера које Библиотека поседује.
- Учествовање у одржавању, надоградњи и усавршавању софтвера за библиотечко пословање, тј. библиотечко информационог система НИБИС са тимом одабраних инжењера Машинског факултета. Техничка подршка запосленима. Одржавање базе података. Константан рад на серверима Библиотеке. Ажурирање апликативних софтвера.
- Одржавање свих услова да дигитализована библиотечка грађа буде доступна крајњим корисницима преко интернета. Заштита дигитализоване грађе; одржавање свих елемената који се односе на дигитализацију библиотечке грађе са системом за аутоматизацију библиотечке грађе који се налази на Дата Серверу Библиотеке повезаним са Веб Сервером Библиотеке како би се сва грађа учинила доступном екстерним корисницима.

- Конвертовање скениране грађе из сликовне у текстуалну форму и омогућавање претраживања дигиталне библиотеке тако да се помоћу кључне речи обавља претраживање појма по целом тексту.
- Праћење и контрола скенирања, обраде дигиталних копија, брзине, квалитета и квантитета скенова који се постављају у дигиталну библиотеку.
- Рад на одржавању свих рачунарских склопова, свичева, упис-ова који чине три електронске читаонице. Рад на заштити рачунара у читаоницама.
- Инсталација нових програма, као и ажурирање постојећих. Рад на заштити рачунара.
- Праћење и одржавање рачунара смештених у огранцима Библиотеке.
- Одржавање, надградња и ажурирање веб портала Библиотеке.
- Планирање Интранет мреже Библиотеке. Надоградња, проширавање и усавршавање мреже. Постављање хоризонталних и вертикалних водова.
- Сарадња са администраторима и техничком подршком АМРЕС- а преко које Библиотека има остварену интернет конекцију. Контрола квалитета и брзине интернет линије. Контрола употребе инернета у Библиотеци.
- Праћење функционисања бежичног интернета уведеног у Библиотеку и сарадња са инжињерима Телекома који имају контролу над одговорним рутером смештеним у установи.
- Праћење рада свих рачунара Мирорингом. Контрола рутера, модема, свичева, хабова и свих осталих елемената система. Заштита рачунара од вируса, спајвера, пестова и свих осталих штетних елемената који би могли да учине компјутерски систем Библиотеке нестабилним.
- Предлагање расхода опреме коју је немогуће поправити.
- Копирање базе података по устаљеном плану.
- Одржавање веб сервера.
- Интервенције на хардверском делу опреме по потреби сваког одељења.
- Одржавање НАС уређаја и контрола њихове комуникације у оквиру локалне рачунарске мреже Библиотеке.
- Пружање стручне помоћи запосленима.
- Сарадња са другим библиотекама, размена искустава.
- Обављање свих послова по налогу директорке и помоћнице директора за библиотечку делатност.

2.4. Завичајни и посебни фондови

На Одељењу завичајних и посебних фондова у 2025. години, у складу с одредбама Закона о библиотечко-информационој делатности и Закона о обавезном локалном примерку, планира се рад на пословима набавке, каталогизације и инвентарисања различите врсте грађе - периодике, некњижне грађе, ситног документационог материјала...

Набавка

Набавка за ово Одељење се углавном заснива на поклону што захтева добру и сталну комуникацију са издавачима, културним институцијама, школама, факултетима...

Праћењем завичајне издавачке продукције, затим различитих манифестација и догађаја од значаја за град, прављењем спискова дезидерата, у плану је да се принови (обавезан примерак, поклон, размена, куповина) што већи број примерака завичајних публикација. Тај број је у директној вези са нишком издавачком продукцијом. Намера је да се у 2025. години принови:

- 200-230 монографских јединица
- 15-20 наслова серијских публикација у око 110-140 свезака
- 40-50 јединица некњижне грађе
- 15-20 јединица ситног документационог материјала

Расподела пакета

Планирана је расподела пакета за сву новонабављену некњижну грађу, монографске публикације које јесу део посебних фондова и библиотечких целина. Расподела пакета се састоји из више фаза: формирање пакета – преглед, пријем, расподела јединица, инвентарисање и завршетак пакета. Овај процес прати и формирање адекватних спискова грађе.

Каталогизација и инвентарисање

Планира се:

- Наставак на пословима каталогизације публикација из Посебних збирки, старе и ретке књиге, рукописа, као и каталогизације нових јединица некњижне грађе и периодике;
- Физичка обрада новоприспелих примерака грађе;
- Евидентирање, свезака периодике кроз електронску картотеку и вршење рекламација, као и евидентирање о новонабављеним јединицама друге врсте грађе;
- Тематско разврставање ситног документационог материјала (позивница, програма манифестација, пропагандног материјала...);
- Заштита библиотечког материјала, периодике и некњижних јединица, фасциклирањем периодике, улагањем фотографија и разгледница у адекватне фолије, плаката и летака у кошуљице, аудио-визуелне грађе у одговарајуће полице и држаче;

Рад са корисницима

- Претраживање електронских база података, интернет претраживача и осталих доступних извора како би се пружила правовремена и тачна информација корисницима услуга овог Одељења;
- Пружање стручне помоћи корисницима у избору литературе за израду стручних и научних радова;
- Давање јединица грађе на коришћење;
- Евидентирање броја и структуре корисника кроз НИБИС програм и евидентирање статистике за периодичне публикације и некњижне грађе у интерној евиденцији Одељења;

Дигитализација

- У 2025. години наставиће се започете активности на богаћењу дигиталне библиотеке Народне библиотеке „Стеван Сремац”. Планирано је да се настави дигитализација монографских и серијских публикација из Завичајне збирке, наслова који су објављени пре Другог светског рата. За ове потребе планира се израдасписка приоритетних наслова.

Изложбе

- Организоваће се 10-12 изложби у сврху промоције завичајне збирке, историје и културе града, а тематски везаних за јубилеје и значајне догађаје, личности, текуће манифестације, савремену завичајну издавачку продукцију, као и других занимљивих информација из културне историје града.

Остали текући послови

- Наставак померања и сређивања дела завичајног фонда монографских, серијских публикација и посебних збирки како би се добило више простора за смештај грађе;
- Рад на изради спискова дезидерата;
- Састављање спискова поклона, прикупљање рачуна (уколико се ради о куповини грађе);
- Евидентирање и разврставање ситног документационог материјала (позивница, програма манифестација, пропагандног материјала...);
- Допуњавање хемеротеке и персоналне картотеке;
- Рад на Press clipping-u;
- Сарадња са локалним медијима, установама културе, школама...

2.5.Стручна књига

Осим примарних и редовних послова са корисницима (стручна помоћ при изради научних радова у одабиру литературе; препоручивање и изнајмљивање публикација; помоћ корисницима у електронској читаоници, који нису довољно упућени у рад са рачунарима, помоћ читаоцима да се снађу у кутку „ЕУтека“ смештеном у читаоници Одељења стручне књиге како би добили најзначајније информације о Европској унији преко посебног компјутера и низом монографских публикација које такође обрађују исту тематику), сталног праћења листе дезидерата корисника као и активног учешћа путем сугестија у набавној политици књига за Одељење; одвајања оштећених публикација за њихово повезивање и прекоричавање у књиговезници, ради превентивне заштите; писања опомена корисницима који касне са враћањем књига; на Одељењу стручне књиге за 2025. годину планира се и низ других активности. Те активности се, у највећој мери, односе на сређивање књижног фонда Одељења како би се, с једне стране, обезбедио адекватан и прегледан смештај књига, а са друге, што више ослободио што већи простор за њихов смештај. Поред тога, како је одобрен отпис са последње ревизије из 2023. године, потребно је извршити и електронски отпис свих јединица које се налазе на списку предлога за отпис.

Међутим, осим редовних активности, у плану нам је и активирање реновиране читаонице, која је последњом адаптацијом постала повољан простор за одржавање различитих тематских предавања. Ове године у плану нам је и интензивнија промоција књига.

Ажурирање и редакција библиографских записа

Како су старије публикације на Одељењу стручне књиге библиографски обрађене у Библиотечко-информационом систему НИБИС само у скраћеној форми, почело се са њиховим ажурирањем и формирањем потпуних библиографских записа, који ће, због своје информативности, омогућити и лакше сналажење корисника у електронском каталогу. Планови су да се са тим пословима настави и у 2025. години.

Померање редовног фонда публикација

Смештајни простор књига је одувек био велики проблем, тако да се и за 2025. годину планира тријажа и отпис дотрајалих и неактивних јединица како би се тај проблем колико-толико решио

Међубиблиотечка позајмица књига

Од 2016. године и званично на Одељењу стручне књиге врши се и међубиблиотечка позајмица књига у сарадњи са Народном библиотеком Србије као и другим библиотекама у Србији. Планирамо да са тим активностима наставимо и у 2025. години.

Поред поменутих ангажовања која су уско повезана са библиотечко-информативном делатношћу, планирамо и бројне активности културно-просветног

карактера, чији је циљ популаризација књиге и читања, као и рад на привлачењу што већег броја корисника.

Препоруке књига на сајту Библиотеке

Као и сваке године, и у 2025. години планирамо да промовишемо књиге са Одељења стручне књиге, али овај пут на нешто другачији начин.

Наиме осмислили смо серију тематских изложби које промовишу књиге доступне широј публици! Заједнички назив за све изложбе биће „**Књиге за радознале : откривања света око нас**“. Овај наслов повезује различите теме, али и истиче да су књиге намењене свима који желе да прошире своје знање на приступачан начин. Представимо књиге које покривају широк спектар тема – од филозофије до интернета, од космоса до кулинарства. Идеја је да сваког месеца под посебним насловом реализујемо по једну тематску изложбу, која би се у свом уводу бавила уопштено изабраном темом. Након тога следиће и низ књига које на популаран и атрактиван начин покривају изабрану тематику. Књиге ће бити презентоване избором најбољих пасажа из њихове садржине, визуелним приказом, и кратком белешком о аутору. Планирано је да се по једна изложба реализује једном месечно током целе наредне године.

Изложбе Одељења стручне књиге

У просветно-културном циљу, предвиђамо по потреби и могућностима изложбе које ће промовисати књиге Одељења стручне књиге.

За 2025. годину имамо у плану да се једном пригодном изложбом придружимо обележавању Међународног дана писмености, 8. септембра, промовишући различиту библиотечку грађу везану за српски правопис, граматику, са посебним акцентом на различите језичке приручнике који у занимљивој форми приближавају нашим корисницима овај, један од најбитнијих сегмената савременог образовања.

2.6. Белетристика

Народна библиотека “Стеван Сремац” као установа културе остварује одличне резултате у сарадњи са осталим установама културе и образовања, физичким и правним лицима, као и локалном самоуправом. У складу са тим, на Одељењу белетристике ће се континуирано вршити чување грађе, културног наслеђа, унапређење и подржавање развоја библиотечко-информационе делатности али и праћење потреба и жеља корисника.

Основа делатност Одељења белетристике је рад са корисницима. Осим у домену информисања, израде упита и давања резултата претраживања, наша улога ће бити превасходно усмерена на формирање литерарног укуса и давање смерница при одабиру квалитетног штива. У ту сврху, биће уприличене изложбе мањег формата због недостатка изложбеног простора.

Пре свега, у фокусу ће бити ретроспективне изложбе опуса једног аутора, као и годишњице рођења и смрти аутора. Биће рађене једном до два пута месечно и биће

информативног карактера. Тематске изложбе чине посебну целину, а њихов садржај одређују дешавања на књижевној сцени, као и интересовања наших читалаца. Поставка би се радила једном месечно или једном у три месеца. Посебну групу чиниће изложбе запостављених дела или писаца мало познатих широком кругу јавности. У 2025. години навршава се сто година од смрти великих писаца као што су Сергеј Јесењин, Томас Харди и Сомерсет Мом, па ће чинити једну од поставки сваког месеца. Рад на промоцији ове врсте литературе биће значајан у домену остваривања формирања литерарног укуса и напора да се популарна литература не своди на маркетиншки подржане ауторе. Одељење белетристике ће у наредном периоду наставити промотивну политику и путем директног контакта са корисницима, представљањем публикација, аутора и тема које завређују велику пажњу. Ту ће се наћи како класична, тако и капитална дела савремене продукције, нови квалитетни аутори и актуелне теме.

Наставиће се стратегија добре уписне политике, где се врши упис нових корисника свих категорија становништва, као и обнављање чланства. Као и досад, имаћемо категорије бенефицираних корисника, где спадају ученици средњих школа са одличним успехом на крају школске године и сениори са преко 65 година старости. Ове две наведене категорије имаће право на бесплатан упис и обнову чланства. Пошто постоји интересовање страних држављана за упознавање нашег језика, културе и литературе у ширем смислу, радићемо на систематском одабиру примерених представника књижевне традиције у нас, у зависности од почетног познавања језика.

Кориснички сервис је обогаћен могућношћу продужавања рока за задржавање књига путем телефона, па ћемо са тим наставити и у следећој години, будући да се ова опција показала одличном и радо прихваћеном међу читаоцима.

Такође, и даље ћемо вршити селекцију оштећених књига које иду у књиговезницу, како би се примерцима продужио век трајања. Корисницима који прекораче прописани рок за задржавање биће изречене усмене опомене.

Одељење белетристике у плану има наставак тријаже и прегледање целокупног фонда, како би све библиотечке јединице биле употребљиве по свим прописаним критеријумима.

Прегледаће се, како депозит, тако и фонд редовне циркулације. Много пажње посветићемо редовном ажурирању понуде у циркуларном фонду, како би се задовољили сви прохтеви читалаца.

Померање фонда вршиће се континуирано, како због захтева смештаја по УДК, тако и због великог недостатка простора, па у следећој години планирамо редовни обрт.

Део старијих записа у бази НИБИС је у скраћеном облику, пошто је то био услов да за кратко време сви подаци буду унесени и да целокупни фонд Одељења буде претражив. Како би се достигао ниво записа у потпуном ISBD облику, константно ћемо радити њихово ажурирање и допуну. Тиме ћемо олакшати претраживање по садржају,

будући да корисници траже грађу смештену по зборницима, антологијана и свим врстама мешовите грађе.

Запослени на Одељењу белетристике наставиће стицање увида у књижевну продукцију пре свега претраживањем издавачке понуде, али и ослушкивањем упита корисника. Пратиће се трендови у издаваштву који пропагирају одређене жанрове и тематику.

Ишчитавање књижевних дела и критика, препорука, истраживање на форумима и дискусијама у сврху давања добре препоруке биће и надаље важан сегмент у раду Одељења. У сталној комуникацији са читаоцима, усменој анкети и креирању дезидерата формираћемо правац набавне политике. Рад на креирању листе наслова за набавку је заједнички посао свих запослених на Одељењу, па ћемо удруженим деловањем и интеракцијом, сувислим сугестијама и индивидуалним познавањем одређених области издавати одређене ауторе и актуелне теме.

Како расте број корисника старијих од 65 година, у плану је продубљивање агенде за област која је све заступљенија, с обзиром на старење становништва. У раду са сениорима, фокус ће бити на литератури која се препоручује, а која им, по њиховим речима годи (романи са једноставном радњом без више токова и хронолошком временском линијом. Истините приче им помажу при одржавању концентрације , приче без насиља и оне са срећним крајем их смирују).

На Одељењу се планира перманентно одржавање консултација у вези са свим сферама нашег деловања. Наш свакодневни контакт и употреба програмског пакета НИБИС даје нам одличан увид у застоје, грешке и проблеме у функционисању програма. Тако ћемо бити у прилици да, на лицу места, практично и брзо делујемо и дамо своје сугестије надлежним лицима.

Добра сарадња са сродним установама омогућиће нам да и даље имамо и опцију међубиблиотечке позајмице. У сарадњи са Народном библиотеком Србије, као кровном организацијом, али и другим културним установама, даћемо нашим корисницима могућност да дођу до књиге коју немамо у фондовима.

С обзиром да на Филозофском факултету у Нишу функционише више лингвистичких департмана: Департман за руски језик и књижевност, Департман за француски језик и књижевност, Департман за англистику и Департман за немачки језик и књижевност имаћемо повећан број студената који имају потребу за специфичном литературом. У том смислу, радићемо континуирану набавку потребних наслова критичке, књижевноисторијске и есејистичке провенијенције. Као и до сада, наставићемо сарадњу са Руским кутком, па ће све наведено допринети побољшању услуге и оптималном задовољењу корисничких упита.

Стално стручно усавршавање запослених на Одељењу белетристике остаће један од императива занимања. Осим похађања акредитованих семинара, праћења новина у библиотечко-информационој делатности путем истраживања и сагледавања искуства

других, руководићемо се стручном помоћи и инструкцијама надлежних лица у Библиотеци и Одељења за матичне послове.

Обучавање кандидата за стручни испит биће нам један од приоритета. У току редовних активности и радног процеса, кандидати ће се постепено уводити у потребна знања, све захтеви обавезе. Активности на Одељењу пружиће им увид у целокупни спектар библиотечког пословања и библиотечко-информационе делатности уопште.

У следећој години наставиће се добра пракса посете ученика основних и средњих школа нашем одељењу, где се, уз визуелно упознавање грађе и простора, информишу о условима коришћења библиотечке грађе, као и са чињеницом да је библиотека центар који нуди информације и грађу о свим областима људског знања.

Такође, у плану је и наставак сарадње са медијима, како локалним, тако и националним у циљу промоције Библиотеке и свих њених активности.

2.7. Серијске публикације

У Одељењу серијских публикација ће се наставити редовне активности на прикупљању, разврставању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечко-информационе грађе и извора.

Рад запослених на Одељењу подразумева и пријем пакета библиографских јединица који се достављају поштом или преко дистрибутерске куће Траг-прес.

Физичка обрада приспелих свезака, уписивање у књигу поште, увођење у контролне картоне у штампаној и електронској картотеци и вршење рекламација, уколико бројеви нису стигли на време или касне, сравњивање отпремница са приспелом грађом и разврставање износа по рачунима у пољу претплате, у електронској бази података, свакодневно улагање свезака и томова у полице као и њихово сређивање и смештај, редовна је обавеза запослених.

Библиографска обрада нових наслова периодике и инвентарисање као и редакција постојећих записа у складу са променама (промене наслова, уредника, издавача, штампа). У складу са изменама УДК-а бројева наставиће се са исписом нових сигнатура на старим издањима серијских публикација.

Наставиће се са аналитичком обрадом изабраних наслова часописа и новина.

Реинвентарисање библиотечко-информационе грађе, у електронској бази контролних картона НИБИС је завршено.

Вођење евиденције о броју и структури корисника и броју издатих часописа и дневних новина.

Праћење издавачке продукције ће се наставити као и комплетирање, обнављање и попуњавање библиотечког фонда систематском куповином сходно финасијским

могућностима, али ће се појачати активности на попуњавању фонда поклоном и путем размене библиотечке грађе. Пратиће се потребе корисника и њихови захтеви за одређеним насловима периодике, као и брзе промене у начину информисања.

Кроз историју Одељења периодике, грађани су увек поклањали часописе и на тај начин обогаћивали фонд периодике, тако да у 2025. години очекујемо бројне поклоне дародаваца, како појединаца, тако и институција. На Одељењу периодике планирано је да се путем поклона надокнаде нека годишта наслова часописа који се већ налазе у фонду ((Златна греда, Пчелар, Македонска виделина Просветни гласник, Темпо, Теслианум, стручни часописи из библиотекарства...)).

Наставиће се сарадња са издавачима периодичних публикација и другим библиотекама у вези са разменом библиографске грађе и попуњавањем фонда. Размена библиографске грађе вршиће се, пре свега, са Народном библиотеком Србије и Библиотеком Матице српске.

Обезбедити корисницима, поред класичних (штампаних) облика серијских публикација, приступ електронским изворима, укључујући онлајн приступ часописима, базама података и другим изворима информација. Заинтересованим корисницима наших услуга биће омогућен увид у грађу која се налази у другим библиотекама претраживањем електронског каталога.

Публикације, које нису део нашег фонда, набављаћемо путем међубиблиотечке позајмице и тиме одговорити захтевима корисника, а захтеве других библиотека, које буду имале потребу за позајмицом наслова из нашег фонда, тежићемо да испунимо.

Заштита библиотечко-информационе грађе

Рад на корицењу и фасциклирању неповезаних годишта из ранијих периода и библиотечке грађе која редовно пристиже за корицење, као вид чувања и заштите фонда, биће настављен и обављаће се свакодневно, у зависности од оштећења публикација. Наставиће се са премештањем публикација из старих неодговарајућих фасцикли у нове (меки повез) ради адекватног смештаја, односно чувања, са штампањем и лепљењем одговарајућих бар-кодова. Сарадња са књиговесцем ће се наставити у циљу повезивања нових годишта наслова новина и ревијалних издања као и поправке и преповезивања оштећених примерака серијских публикација из фонда. Оштећени међаши биће замењени новим и исписиваће се сигнатуре и наслови часописа, а бар код налепнице које су почеле да бледе или су отпале замениће се другим налепницама. За смештај контролних картона страних часописа и аудио-визуелне грађе урадиће се наменске кутије. Планира се и израда картонских кутија за смештај и чување изложби у папирном облику.

Процес дигитализације

Наставак дигитализације фонда периодике према израђеном списку приоритета серијских публикација за дигитализацију. Радиће се на увећању броја јединица часописа у дигиталној библиотеци. Веома вредан део фонда, публикације из периода 1827-1945.

године, у постојећим условима максимално заштитити. Дигитализација овог дела фонда ће се наставити, а приоритет ће се дати публикацијама које су склоне пропадању и на тај начин их трајно заштитити (Српски књижевни гласник, Ратник, Бранково коло, Нумизматичар, Службене новине Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца, Србадија, Полицијски гласник...). Дигитализацијом старе и ретке периодике обезбедиће се доготрајна заштита публикација од великог значаја, очувати ивори за изучавање националне културне баштине и осигурати целовитост фонда.

Активности на Одељењу серијских публикација

Значајна пажња на Одељењу посветиће се млађим корисницима (студентима журналистике, књижевности, историје, права) који за потребе писања реферата, матурских, семинарских, истраживачких и научних радова, користе стручне часописе. Библиотечки радници помажу корисницима и при избору литературе за писање рада на одређену тему.

Библиотечки радници на Одељењу серијских публикација консултоваће разне онлајн базе, стручне портале, КОБСОН-базу електронских књига и часописа и страних докторских дисертација, ДОИ-Србија, Scindeks за потребе прибављања специјалних информација на захтев корисника. Пружаће се библиотечке, библиографске и рефералне информације корисницима.

Тематским изложбама биће обележени значајни догађаји и датуми поводом јубилеја или годишњица наших писаца. Путем изложби презентоваћемо вредне садржаје из појединих часописа. Изложбе ће се излагати у пасажу Библиотеке у витринама и биће доступне и у електронској форми на сајту Библиотеке.

Комплетан књижни фонд на овом Одељењу увек је на располагању корисницима и то захтева свакодневне послове контроле смештаја и попуњавања периодичне библиотечке грађе на полицама.

Отварањем странице *Препорука библиотекара* на Одељењу серијских публикација на којој ће бити представљени садржаји нових бројева часописа и омогућена виртуелна комуникација са корисницима библиотечких услуга, створиће се предуслов за повећање броја активних чланова библиотеке.

Како би пробудили интересовање код корисника Одељења серијских публикација и како би што већи део фонда био на читању, формирали смо један кутак у великој читаоници у коме ће бити излагани часописи из различитих области и који би се често мењао и допуњавао. Критеријуми за одабир тих публикација могу бити различити, од актуелних тема до садржаја насловних страна.

Представљањем и промовисањем фонда периодике, код организованих посета ученика нишких школа, утицаћемо на повећање броја корисника и број пружених услуга, што је један од приоритетних задатака на Одељењу серијских публикација. Са набавком нових публикација, са новим техничким условима, омогућићемо корисницима

брзо и лако долажење до тражених информација. Наставиће се активна сарадња са Машинским факултетом у исправљању и дорађивању програма НИБИС.

Смештај фонда

Редовне активности сређивања магацинског дела фонда на новим металним једностраним полицама наставиће се и у 2025. години. Активности на сређивању публикација у магацинском простору, померање публикација на новим сталажама вршиће се перманентно како би се проширио простор за смештај часописа и новина који редовно пристижу током године. Томови публикација на полицама ће се осигурати граничницима како се не би савијали и деформисали.

2.8. Рад са младим читаоцима Одељења књиге за децу

Развијање става корисника да је Библиотека адекватан простор у коме деца и млади остварују контакт с књигом, друже се и сусрећу са писцима и другим ствараоцима, план је да се настави и у 2025. години.

Кључни циљеви:

- Развијање и унапређење бренда Одељења књиге за децу: већи број нових услуга кроз нове садржаје, интензивнија сарадња са основним и средњим школама и локалном заједницом, веће присуство у медијима.
- Подстицање културе читања код деце и младих.
- Неговање књижевног укуса.
- Подстицање културе коришћења библиотечких услуга.
- Сарадња са родитељима.
- Сарадња са предшколским, школским и другим образовно-васпитним установама, децом, ученицима, васпитачима, учитељима, наставницима и стручним сарадницима.

Задаци:

- Упис нових чланова и обнова чланарине;
- Изнајмљивање књига и периодичних публикација;
- Информисање читалаца (упознавање са радом Библиотеке, књижном фондом и приступом фонду, упућивање читалаца у садржај и врсту стручне литературе);
- Планирање и избор нових наслова за набавку, израда спискова на основу процене фонда, **избор наслова из** актуелне издавачке продукције и дезидерата;
- Пријем и представљање приновљених наслова;
- Отпис грађе из фонда Одељења према критеријуму за неактуелну и оштећену грађу. Одабир наслова, израда спискова за расход. Отпис грађе кроз електронски каталог, отпис грађе кроз свеске штампаног инвентара;

- Набавка одабраних наслова и издања завичајних аутора која недостају, а не припадају текућој набавци (контакт са ауторима);
- Рад на ажурирању фонда;
- Праћење и кориговање сигнатура, њихово уједначавање као и уједначавање кроз електронску књигу инвентара;
- Израда налепница са новом сигнатуром;
- Израда нових налепница код физички оштећених, када недостају, без ажурирања електронског каталога и инвентара. По потреби, ажурирање библиографског записа;
- Ажурирање Предметног каталога додавањем нових одредница и уједначавањем постојећих;
- Израда аналитичког каталога (око 30 наслова годишње) за наслове који су значајни за наставу српског језика, књижевности и језичку културу као и студентима Департмана за србистику;
- Израда аналитичког каталога из фонда периодике за децу: *Политикин Забавник* (језик, књижевност, значајне личности, мотиви везани за завичајну грађу, екологија, наука...);
- Ажурирање фонда Стручне књиге;
- Издавање неактуелне и оштећене грађе, евидентирање књига за депозит (због малог простора за смештај овог фонда);
- Уређење депозита према УДК систему и обележавање примерака у депозиту кроз електронски каталог;
- Ажурирање фонда периодике;
- Започети инвентарисање часописа *Политикин Забавник* и часописа Српске православне цркве *Светосавско звонце*;
- Израда аналитичког каталога за оне теме које су важне за књижевност за децу и завичајне ауторе;
- Стручно вођење ученика кроз фонд Одељења приликом групних посета;
- Стручно вођење ученика кроз фонд Кутка за српски језик, књижевност и језичку културу;
- Теме из области језика и књижевности презентоване на четири нивоа у зависности од узраста (предшолска деца, млађи разреди, старији разреди и ученици средњих школа) и пројекција филма о Вуку Ст. Карацићу (СЦФ`89);
- Набавка нових публикација за Кутак за српски језик, књижевност и језичку културу;
- Приређивање тематских изложби књига у вези са значајним датумима;
- Избор наслова, из поклона читалаца, за Одељење;
- Избор књига из Отписа за поклон другим установама;
- Ажурирање објава Одељења на сајту Библиотеке, на Фејсбуку:
(објаве у вези са приновљеним књигама, препоруке за читање, наградни Конкурс, промоције књига, изложбе, посете ђака, радионице)

Након пописа библиотечке грађе – ревизије приступити отпису библиотечких јединица које су издвојене у овом процесу, по стандардним критеријумима, физички и кроз електронски каталог.

Посебни задаци и пројекти:

- Организовани упис деце, предшколаца, ђака првог разреда и одличних ученика, на територији Града Ниша и свечана додела чланских картица (током школске године);
- Организовање традиционалног **24. Међународног** литерарно-ликовног конкурса поводом Светског дана књиге за децу (Andersen Day, 02.04.2025). Тема је слободна са мотивима из стваралаштва **Ханса Кристијана Андерсена (1805-1875)**, повод је **220 година од рођења писца (и 150 година од смрти)**;

Предлог за избор Пројекта према Министарству културе Републике Србије:

- Пројекат у вези са Конкурсом Библиотеке за Светски дан књиге за децу;
- Пројекат у вези са набавком рачунарске опреме за Одељење књиге за децу, 10 рачунара и пратећа опрема;

Предлог за избор Пројекта у култури Града Ниша

- У сарадњи са Центром за социјални рад "Свети Сава" Ниш организовати Школу за родитеље (програм који би се одвијао у просторијама Одељења), простор који би омогућио рад на обострану корист, и деце и родитеља.

Фонд Словенских књижевности

Како је у 2024. години завршено формирање Фонда Словенских књижевности наставити са промоцијом истих, указати на значај и величину словенских књижевности на мапи европских и светских књижевности.

У историјском смислу истаћи значај рада солунске браће Ђирила и Методија за писменост словенских народа. Такође, представљање књига преведених дела књижевности за децу са словенских језика (мапа језика и репрезентативна дела). Упознавање са Форумом словенских култура (ФСС Љубљана, Народна библиотека Србије) и романима у Библиотеци „100 словенских романа” (издавач Архипелаг, Београд).

Нови сегмент дигиталне збирке – избор одређених наслова: Часопис „Полетарац“ (1958/59 1-8) Прес-клипинг и књижевни прикази (избор) онлајн

Представљање капиталних издања:

- *Шапни тако три пута... бајке, приче, предања и легенде словенских народа* - промоција књиге (Међународни центар књижевности за децу “Змајеве децје игре”, 2021) (Дан словенске писмености, мај);
- *Рјечник српскога језика*, Матица српска, 2021 (Дан писмености, септембар);

- *Вук наш насупини*, приредио Милован Витезовић, Православна реч, 2015. (Вукова недеља, новембар), Читање с поводом, представљање књиге;
- *Његош : биографија његовог песничтва* – приредио Мило Ломпар, Православна реч, 2019 (новембар);

У оквиру рада Кутка за српски језик, књижевност и језичку културу промоција зборника Млади и србистика I-III : зборник радова полазника Образовно-културног центра „Вук Караџић” у Тршићу, издавач Завод за унапређивање образовања и васпитања Београд (2019-2022).

Културно-образовна делатност

Планирано око 60 програма за децу и младе:

- сталне активности (*Време за читање и Време за сликање*) ;
- тематске радионице едукативног и забавног карактера;
- изложбе књига поводом значајних датума, јубилеја значајних писаца и личности из света науке и уметности као и датума са важним темама: екологија, уметност, наука...

Сви програми и активности прилагођени су нашим корисницима: мала деца која не иду у вртић, деца која су у образовним установама, предшколски узраст, млађи и старији разреди основне школе као и тинејџери – средњошколци.

Промоције нових наслова :

- Национална читанка
- Катја : роман - Виолета Јовић
- Басо : авантуре једног инструмента – Милан Срдановић
- Магични свет децјег шаха – Бранислав Француски
- Сто лица столица - Јасминка Петровић
- Успаванка за Месец - Оливера Недељковић
- Ролери за мраве - Љиљана Крстић
- Све што (ни)сам очекивала - Драгана Младеновић
- Хронике троглавог пса : биографија рок састава Кербер - Милош Петковић

Представљање писца – Мошо Одаловић, признање за врхунски допринос националној култури за (2023) (Дечја недеља, октобар)

Читање зборника „Деца и млади : библиотеке за нове генерације“, (Библионет 2023). (Дан библиотекар Србије, 14. децембар)

Сусрети са завичајним писцима

Стручно усавршавање :

- Из Каталога образовне понуде Народне библиотеке Србије (Београд) - Акредитовани семинар *Читалачки клубови у библиотеци*, МА Јелена Бенић
- Округли сто *Коло, коло, наоколо : култура читања : кућа, библиотека, школа* (библиотекари, србисти, родитељи, писци, психолози...)
- НТЦ програм, предавање Ранка Рајовића, представљање програма *Учење кроз игру*.
- *Развој читалачке писмености током прва четири разреда основне школе* Александар Бауцал, Филозофски факултет Београд

Радионице:

- Упознајмо Библиотеку (завичајни писац Стеван Сремац, основни појмови у библиотечко-информативној области: књижевност, стручна књига, сигнатура, домаћа и преведена књижевност, аутор, наслов, илустратор..., различита врста грађе: књиге, часописи, филм, музика, играчке...)
- *Време за читање* (одабир књижевних текстова; бонтон, осећања, зависност од игрица...);
- *Време за сликање* (слободна тема или Угледамо се на мајсторе сликарства);
- *Направи сам..* (народи света и њихове традиционалне играчке; моделарство кроз авионе, аутомобиле и познате архитектонске грађевине, споменике културе);
- Учимо да читамо, играмо се словима (специјалне словарице, игре картама, бојанке);
- *Веште руке, лаке муке* – радионица израде предмета од папира (оригами и др.), пластелина, квиллинг техника...
- *Желим да радим оно што волим* (упознавање занимања);
- Тематске радионице посвећене одређеном датуму (Светски дан матерњег језика, Светски дан књиге за децу, Дани Европске баштине, Вукови дани, Дан библиотекара Србије...);
- Радионице поводом обележавања празника, израда честитки (Нова година, 8. март, Ускрс, Дечја недеља...);
- Радионице са посебним темама: спорт, екологија, здрави стилови живота;
- Радионице, рукотворине - путовање вуне;

Изложбе:

- Изложба књига са новогодишњим мотивима - јануар
- Изложба књига о Светом Сави, школска слава- јануар
- Изложба књига – Правопис (учбеници, вежбанке, стрип...)
Међународни дан матерњег језика – 21. фебруар
- Даница за младе (Вуков алманах Даница) - Национални дан књиге – 28. фебруар
- Гостујућа изложба Народне библиотеке Србије (Београд) - *Босиљка Кићевац, илустраторка књига за децу и омладину (Дигитална НБС)* – март

- Свечана додела награда поводом 24. Међународног литерарно-ликовног конкурса Библиотеке посвећеног Хансу Кристијану Андерсену - април
- Изложба награђених радова са 24. Међународног литерарно-ликовног конкурса Библиотеке (поводом 14. априла Светског дана уметности) – април
- Изложба са радионице *Цртамо планету Земљу*, Дан планете Земље, (картографија, гост из НБС-а) - 22. април
- *Изложба о Борђу Лобачеву (1909-2002)* : стрипови из Библиотеке (НКЦ 12. Међународни фестивал стрипа, сарадња) - мај
- Изложба књига *Иза ових чудних врата : завичајни писци на Одељењу књиге за децу* (Дан Библиотеке) – мај
- Изложба књига - Фонд словенских књижевности – омладинска литература Свети Ћирило и Методије (Дан словенске писмености и културе, Дан Библиотеке) - мај
- Изложба цртежа са радионице мозаика Свети цар Константин и царица Јелена, (сарадња са Факултетом уметности) - јун
- Изложба Колекције књига *Ластавица* - јул
- Изложба Колекције књига *Златна књига* – август
- Изложба речника - *Дан писмености* - септембар
- *Дан европске мобилности*- задата тема- септембар
- *Дани европске културне баштине* – задата тема- септембар
- Дечја недеља – задата тема – октобар
- Вукова недеља, стална поставка Кутак за српски језик, књижевност и језичку културу - новембар
- Изложба књига Стеван Сремац (1855-1906) – 170 година од рођења писца – новембар
- Мала сцена – драмско извођење малих комада поводом рођења С. Сремца – новембар
- Изложба Библиотеке Града Београда посвећена Душану Радовићу – новембар
- Изложба књига - Књига која ме је пронашла... (деца бирају књиге које су их ипресионирале 2024) - децембар
- Изложба новогодишњих честитки (радови ученика)

Током календарске године пратимо важне датуме и обележавамо их. Извори су УНЕСКО листа, Календар за библиотекарe (Народна библиотека Србије и др.) као и сви значајни датуми везани за српску и светску културу, уметност и науку.

- Нова година, Божић, Ускрс
- Школска слава Свети Сава (27. јануар)
- Међународни дан даривања књига (14. фебруар)
- Међународни дан матерњег језика (21. фебруар)
- Национални дан књиге (28. фебруар)
- Међународни дан франкофоније (20. март)
- Светски дан књиге за децу (2. април)

- Роми и језик (8. април)
- Светки дан књиге (23. април)
- Дан Народне библиотеке “Стеван Сремац” Ниш (13. мај)
- Дан словенске писмености и културе / Св. Ћирило и Методије (24. мај)
- Светски дан музике (21. јун)
- Национални дан науке (10. јул)
- Светски дан младих (12. август)
- Светски дан фотографије (19. август)
- Дани европске баштине (септембар)
- Светски дан писмености (8. септембар)
- Дечја недеља (прва недеља октобра)
- Међународни дан школских библиотека (4. понедељак у октобру)
- Вукова недеља (прва недеља новембара)
- Дан дечјих права (20. новембар)
- Дан библиотекара Србије (14. децембар)
- Дан кинеског језика (20. април)
- Дан енглеског/ шпанског језика (23. април, Шекспир/ Сервантес)
- Дан руског језика (6. јун)
- Међународни дан шаха (20. јул)
- Европска недеља мобилности (септембар)
- Македонска књижевност за децу (септембар)
- Дани италијанског језика у свету (трећа недеља октобра)
- Дан народних просветитеља (Бугарска, 1. новембар)
- Дан немачког језика и културе (22. новембар)
- Међународни дан чаја (15. децембар)

Поред датума који су устаљени, свака наредна година обухвата нове теме; исти или сличан садржај сваке треће године.

Програми:

- *Први пут у Библиотеци*
- *Време за читање*
- *Време за сликање*
- *Летње (игр)арије*
- Промоције књиге за децу
- Гостовање писаца и младих стваралаца
- Обележавање годишњица домаћих и страних писаца за децу
- Обележавање значајних међународних празника

Остале активности:

- Организовање и стручно вођење групних посета деце и ученика.
- Редовно информисање о приновљеним насловима на ФБ страници Одељења и Библиотеке.
- Предлози за читање *Прочитали, уживали!*
- *Путем завичаја, лепота нас спаја : занимљивости о Нишу*
- Представљање услуга и активности Одељења књиге за децу на фестивалима за децу и кроз сарадњу са школским библиотекама.

Сарадња:

Стварамо атмосферу која подстиче културу читања, приближавамо књигу деци (и децу књизи), а у сарадњи са вртићима, предшколским установама, школама, школским библиотекама, са стручним школама (Музичка школа), институцијама културе као и кроз сарадњу са Одељењима књиге за децу јавних библиотека Србије.

- Сарадња са Студијом цртаног филма СЦФ'98, радионице и пројекције филмова,
- Међународна колонија анимираног филма (19 ; 2025; Ниш) (јул)
- Међународни фестивал анимираног филма „Константинов златник” (13 ; 2025 ; Ниш) (јул)
- Сарадња са Европском кућом
- Сарадња са Луткарским позориштем
- Сарадња са Факултетом уметности
- Сарадња са Нишким културним центром поводом Фестивала стрипа
- Сарадња са Удружењем Оптим-ум из Ниша, поводом пројекта „Млади за безбедну школу”, радионице за превенцију вршњачког насиља
- Сарадња са Дечјим културним центром Београд,
- Библиотека има позив за сарадњу са Центром за културу Лозница, Знаменито место Тршић : спомен кућа В. Ст. Караџића.
- Учешће на 54. Бачком Вуковом сабору, Изложба награђених радова са Конкурса 2025 (мај) Библиотека је учествовала на 50. и 51. Бачком Вуковом сабору.

2.9. Рад огранака

Различитим облицима деловања, библиотечки огранци Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш, „Медијана”, „Ледена Стена” и „Црвена Звезда”, код свих категорија становништва, у складу са библиотечким стандардима, подстичу коришћење библиотечко-информационе грађе и извора.

У 2025. години, у плану су активности које ће и даље унапређивати рад огранака, односно активности које ће учинити огранке видљивијим, побољшати услуге према корисницима и утицати на побољшање пружања услуга и веће задовољавање културних потреба становништва и већи број корисника.. План је да се огранци, осим што су

просторно ближи, и садржински приближе мештанима локалне заједнице, а додатним ангажовањем да се повећа ниво сарадње, а тиме повећао и број корисника.

У Огранку „Ледена Стена” проблем са прокишњавањем крова донео је велике проблеме. Влага и други узрочници које производи влага, могу довести до угрожавања безбедности људи и оштећења или потпуног уништења целокупног фонда, те смо спровели неопходне мере како би заштитили књижни фонд (покривање најлонским фолијама..), а рад у Огранку обуставили до стварања безбедних просторних услова и услова за рад.

Планиране активности:

- Огранци су овде - јасно и видно обележавање огранака, уочљивим натписима и постављањем плаката са актуелним информацијама.
- Пут до огранака - информације о локацијама на којима се огранци налазе, ради лакшег сналажења у простору.
- Константна информисаност корисника везана за публикације које се налазе у фондовима огранака, као и за активности које се одржавају у огранцима
- Онлајн сервиси (званични интернет, ФБ профили и сајт Библиотеке) - већа видљивост Библиотеке.
- Редовни библиотечко-информациони послови.
- Обогаћивање фондова - набавка нових наслова, водећи рачуна о социо-културолошком профилу становника подручја у коме се огранак налази
- Организовање тематских изложби и радионица
- Сарадња са вртићима, предшколским установама, школама, школским библиотекама, институцијама културе, како би се створила атмосфера која подстиче културу читања и приближила књигу читаоцу..
- Препорука библиотекара (избор занимљивих наслова из фонда огранака)
- Тријажа и планирање отписа дотрајалих и неупотребљивих као и неактуелних публикација.
- Уређење простора и стварање пријатног амбијента који ће својом изгледом привући корисника.
- Библиотечки огранци као атрактиван извор информација – након остварене техничке подршке и интернет конекције, стална присутност свежих информација о Библиотеци у животу грађана, нарочито деце. Нови, стари члан – анимација грађана како би се стекли нови и задржали стари корисници, добра интеракција са корисницима и успостављање боље сарадње са локалном средином организовање радионица, изложби, читалачких трибина, промоција књижевних стваралаца, организовање колективних посета... Популарисање књиге, писмености и читања - представљање нових наслова књига као и истицање заборављених наслова који се налазе у фонду.
- Редовно праћење и одржавање рачунара смештених у огранцима Библиотеке.
- Добра организација рада у огранцима – детерминисана профилом корисника, структуром фонда, просторних могућности и кадровским потенцијалом.
- Анализа књиге утисака.

Квалитет и ниво рада библиотечких огранака - величина и структура књижног фонда, прилагођавање дигиталној технологији, добра видљивост и доступност фонда, добра интеракција са корисницима, унапређење услуга и професионално одговорни библиотекарски пут до успешне реализације постављених циљева.

2.10. Страна књига

У оквиру Народне библиотеке „Стеван Сремац“ наставиће са радом Одељење стране књиге које обухвата: Амерички кутак, Француски институт у Србији – огранак у Нишу, Руски кутак, који је отворен и смештен у оквиру Библиотеке, крајем 2017. године, са богатим фондом руске књиге, као и Кинески кутак, који је отворен почетком 2019. године.

Амерички кутак

Кључни циљеви :

- Креирање економских могућности за локално становништво кроз програме
- Поддршка предузетништва и иновације кроз програме
- Иновативни програми – STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts and Math)
- Промоција међусобног разумевања и зближавања две земље
- Дисеминација информација о студирању у Америци

1. Чланови

- а. Планирани упис – **100** чланова

2. Фонд

- а. Коришћење - **1500** јединица
- б. Расход – **50** јединица
- в. Набавка
 - монографске публикације – **50** јединица
 - серијске публикације - **20** наслова

3. Кадар

- а. Стручно усавршавање
 - Учешће на локалним семинарима у организацији Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш
 - Учешће на годишњем семинару за запослене у Америчким куцима у организацији Америчке амбасаде у Београду.

4. Културно-образовна делатност

а. Програми

- Предавања (тематски везана за глобална питања или Сједињене Америчке Државе)
- Програми које реализују дипломате из Амбасаде САД
- Презентације
- Радионице

б. Радионице / часови

- *Радионице / часови за одрасле*
 - Часови конверзације за тинејдере “Teen Chat”
 - „Business English” курс пословног енглеског за одрасле
 - “Book Club” радионица за одрасле
 - STEAM- иновативне радионице за младе
 - “Arts and Crafts” DIY радионице за незапослене
 - Радионице медијске писмености
 - “Philosophy Café at AC Nis” радионице конверзације за одрасле
- Радионице за младе
 - Радионице које реализују алумнисти Флекс програма
 - Организоване посете школа и учешће на радионицама

в. Сарадња

- Основне и средње школе
- Сарадња са организацијом “American Councils”
- Удружење “Unbox Hub”
- Организација за еманципацију и едукацију жена и девојака “Центар за девојке”

5. Набавка опреме и потрошног материјала – потребе

- Набавка канцеларијског материјала
- Набавка средстава за хигијену
- Замена дотрајалих сијалица
- Набавка техничке опреме
- Кертрици и тонери за фотокопир апарат и штампаче

Француски институт

У 2025. години планиране су следеће активности :

Догађаји	Партнери	Датум
Кулинарска дегустација		Јануар
Кулинарска радионица + маскенбал	Дечја библиотека или луткарско позориште	Фебруар
Такмичење за франкофону песму - полуфинале	Први састанак везан за организацију је предвиђен у новембру – СКЦ, Сала симфонијског оркестра	Почетком марта
Такмичење за франкофону песму – финале	Народно позориште Ниш	Крајем марта
Месец франкофоније изложба	Универзитетска библиотека	Март
Франкофони диктат	Департман за француски језик и књижевност на Филозофском факултету у Нишу	Март
Месец франкофоније конкурс	Народна библиотека « Стеван Сремац »	Март
Лов на чоколадна јаја		Април
Караван за климу	Центар за промоцију науке	Мај
Молијерови дани + Гонкурова награда у Србији		Мај
Пројекат у вези са театром	Народно позориште Ниш	Мај
Фестивал француског филма	Цинегранд Нис	Јун
Светски дан музике	СКЦ / Народно позориште ?	Јун
Кабарет	Тражимо партнере	Јул
Nisville Фестивал	Nisville фондација	Август
Европски дан језика/ Франкофоно вече	Дистрикт кафе	Септембар

Ноћ истраживача		Септембар
Европска недеља могућности	Европска кућа	Октобар
Дигитални новембар		Новембар
Eu green diplomacy week	Европска кућа	Новембар
Orange the world	Факултет спорта и физичког васпитања	Новембар / Децембар
КреНи конференција	Млади Амбасадори	Децембар
Кафе кроасан	Дистрикт кафе	Два до 3 пута годишње

Руски кутак

Примарна активност Руског кутка Народне библиотеке „Стеван Сремац” за 2025. биће рад са корисницима, са циљем популаризације руског језика, и богатог фонда књиге на руском језику. Донације књига на руском језику, дониране у току године, посебно ће се изложити и промовисати у оквиру Кутка.

Поред текућих активности издавања књига и пружања услуга корисницима Библиотеке, Кутак ће бити отворен и свим студентима руског језика, који су и током претходних година долазили на консултације, у вези са налажењем литературе за полагање испита из језика и књижевности.

У програму рада Руског кутка у плану је одржавање креативних радионица, посвећених деци школског узраста. Руски кутак ће наставити сарадњу са Основним школама, са циљем упознавања деце са руским језиком и фондом дечије књиге на руском језику.

У периоду обележавања руских традиционалних празника, у оквиру Кутка, организоваће се посебне тематске радионице са циљем упознавања деце са руским обичајима и традицијом.

План и програм рада обухвата и рад на изложбама, на тему руске књижевности, језика, историје, живота знаменитих руских писаца. Поставке ће бити изложене у Руском кутку и отворене за све посетиоце Библиотеке. Изложбе ће се у електронском формату наћи и на званичном сајту Библиотеке.

У складу са интересовањем читалаца и обележавањем значајних датума из руске културе, у плану је одржавање тематских књижевних вечери намењених корисницима Библиотеке и посетиоцима.

Реализоване активности, уз пратеће фотографије и текстуални опис, објављиваће се на званичној фејсбук страници Руског кутка. На страници ће се на недељном нивоу објављивати садржаји о књижевности, руским писцима, занимљивостима о животу, култури и историји Русије.

План и програм Руског кутка Народне библиотеке „Стеван Сремац” за 2025. годину подложен је изменама, у складу са текућим активностима, потребама корисника и одлукама руководства Библиотеке.

Кинески кутак

Сарадња и дефинисане смернице са Институтом “Конфуције”, наставиће се и у 2025. години. Фонд из области кинеске књижевности, историје културе и уметности, као и наставни и мултимедијални материјали за учење кинеског језика, пружају могућност да се успешно реализују и унапређују разноврсни програми.

Планирана су предавања, радионице, изложбе, настава кинеског језика... Како се интересовање за учење кинеског језика не смањује, без обзира на то што се одвија у онлајн формату, план је да се та тенденција настави и повећа број корисника.

Како је епидемиолошка ситуација битно утицала, нарочито када је у питању рад у оквиру овог Кутка, очекивања су да ће се стабилизацијом стања рад наставити тамо где га је епидемиолошка ситуација прекинула. Полазници школе кинеског језика ће имати прилику да, осим учења кинеског језика, боље упознају Библиотеку, њене фондове, своја интересовања задовоље и реализују своја очекивања.

2.11. Културна делатност

У 2025. години, планира се реализација великог броја књижевних промоција, електронских и класичних изложби, уметничких вечери, предавања из различитих области, видео пројекција и учешће у културним манифестацијама Града.

Посебна ће се пажња посветити међународно установљеним датумима у култури : *Дан писмености, Светски дан поезије, Светски дан књиге и ауторских права, Светски дан рукописа, Дан библиотекара Србије, Светски дан књиге за децу, Фестивал прозе и поезије на дијалекту „Преображењско појање“, Ноћ музеја, Дан македонске културе.*

Својим активностима Одељење маркетинга ће као и досад учествовати у свим важним јубилејима Библиотеке.

Сарадња са Институтом Конфуције у Београду наставиће се и у наредној години преко Кинеског кутка.

Пројекат “Еутека – ЕУ у вашој библиотеци” окупља велики број младих људи и подстиче креативну и критичку мисао код њих и развијање слободе говора.

У циљу промоције руске књижевности и културе биће реализоване програмске активности намењене љубитељима и поштоваоцима руске културе у оквиру Руског кутка у Библиотеци.

Како би се пратили актуелни трендови и увећала видљивост и вредност Библиотеке, наставиће се интерактивна комуникација са постојећим и будућим корисницима. Ослушкивање и сагледавање потреба корисника је приоритетан задатак који ће се наставити и у 2025. години са намером да корисници развијају осећај припадности Библиотеци и доживе је као сопствени простор.

Како би се у потпуности и квалитетно промовисала културна дешавања у Библиотеци, и даље ћемо се оглашавати преко свих медија (телевизије, радија, штампе и интернета). У ери онлајн сервиса, само осмишљеном и континуираном комбинацијом свих начина оглашавања могуће је остваривање потпуне информисаности и давање могућности најудаљенијим корисницима да брзо и једноставно буду информисани о нашим активностима.

Сви догађаји и акције биће најављени у писаним и електронским медијима, позиви публици упућени електронском поштом и објавама на званичној ФБ страници и сајту, а промоције најављене посебно израђеним плакатима.

Поред поменутих акција и дешавања Одељење маркетинга ће наставити са својим свакодневним пословима који обухватају израду чланских карата, букмаркера, визит-карата, израда идејних решења насловница у оквиру издавачке делатности Библиотеке, плаката, промо филмова, уређивање Фејсбук странице Библиотеке, као и редовно праћење и техничка подршка акција и програма других одељења и огранака.

У жељи да се допре до што већег броја Нишлија и учини све благо Библиотеке видљивим, доступним и примењивим, интензивираће се акција колективног учлађења, али и бесплатног чланства појединих категорија корисника.

Посете вртића, основаца и средњошколаца ће се наставити и у наредној години како би се млади људи боље упознали са културним, образовним садржајима и активностима Библиотеке и на тај начин анимирали као редовна читалачка публика.

И даље ће се развијати сарадња са другим институцијама културе и образовања у региону и шире.

Повећање броја корисника, и још боља интеракција са већ постојећим, јесте један од примарних циљева. Успостављени квалитет и ниво рада Библиотеке ће се одржати, а план је да се настави и увећа у години која следи, унапређењем услуга и усредсређивањем на захтеве и потребе наших грађана.

2.12. Коришћење библиотечких фондова

Богат фонд монографских и периодичних публикација, редовна промоција библиотечких услуга и делатности, библиотекарски својим знањем, креативношћу, сугестијама и добрим познавањем фонда непосредно утичу на повољан утисак о библиотеци и повећавају интересовање корисника за библиотечке фондове. Библиотеци обезбеђују стабилну позицију у друштву. Константно повећавају броја корисника, пружених услуга и обима коришћене грађе, доприносе и могућности коришћења интернета, међубиблиотечке позајмице, фотокопирања и скенирања неопходних материјала, водећи рачуна о поштовању „Закона о ауторском и сродним правима“, као и услуге слепим и слабовидим особама. Постојеће услуге ће бити доступне и у 2025. години, с тим што ће се константно унапређивати и развијати.

Нова услуга за удаљене кориснике, приступ библиотечко-информационој грађи преко савремено адаптираног возила “Библиобуса”, унапредиће културу читања, појачати коришћење библиотечких фондова и учинити доступнији и равноправнији развој читалачких навика.

Дигитализација фонда, по званично установљеним критеријумима (публикације од посебног локалног значаја, публикације од посебног националног значаја, а које нису већ дигитализоване, старе и ретке публикације склоне пропадању, грађа за коју се процени да ће изазвати интересовање код читалаца, повезане теме са одређеним битним датумима, годишњицама) ће се наставити и у 2025. години.

План и циљ дигитализације је да се фонд физички заштити, потпуније представи, као и да се отвори за све кориснике, постане видљив на мрежи, да се омогући претраживање и интерактивна комуникација на мрежи и заштите оригинална докумената. Послове дигитализације библиотечке грађе је могуће проширити, а обим послова знатно увећати, као и број дигиталних колекција, којима ће корисници моћи да приступе, захваљујући савременој техничкој опреми. Формирањем организованих збирки, корисницима ће бити омогућено истраживање веома осетљивог дела фонда, на савремен начин.

Наплата правичне накнаде за давање на послугу ауторских дела издатих у штампаној форми, вршиће се по прописаној процедури и утврђеној тарифи, у складу са Законом и пратећим подзаконским актима.

2.13. Повећање броја читалаца

Основна потреба и основни циљ је што већи број задовољних корисника у Библиотеци.

Библиотека, јединствена колекција забележеног знања, са развијеним системом услуга и са стручно оспособљеним кадром, спровodeћи своју мисију давања подршке култури читања, константно ће радити на попуњавању својих фондова и на унапређењу услуга у складу са потребама корисника

Набавка актуелне и квалитетне библиотечко-информационе грађе и извора, из различитих информационих извора и у различитим форматима, која задовољава најшире и најразноврсније структуре корисника (књига, сликовница, серијских публикација, некњижне грађе, страна књига), ефикасна обрада и класификација, осавремењивање фонда и програма као и прилагођавање дигиталној технологији, обезбедиће боље место Библиотеке у преносу информација.

Постојање квалитетног, образованог, услужног и предусретљивог библиотечког кадра поставља се као императив у процесу развијања културе. читања. Библиотекари, посредници између корисника и забележеног знања, културни аниматори, стручни сарадници у издавачкој делатности и информатори, у значајној мери одређују број и структуру корисника.

Стварање читалачке публике је дуготрајан процес којем се пажљиво приступа и смислено се спроводи, још од најранијег узраста. Повећање броја чланова, нарочито млађе популације, очекује се и због пријатног библиотечког простора, изузетно богатог фонда, професионалних библиотечких радника и корисничких рачунара у Одељењу књиге за децу. Рачунари ће се користити за учење и стицање нових знања као и за прибављање информација доступних преко интернета.

Рачунарска опрема, којом је опремљено Одељење серијских публикација, битно утиче на повећање броја корисника, а планирано је активно коришћење електронских извора и дигиталне библиотеке, у складу са законским одредбама.

У библиотечким огранцима, који су опремљени рачунарском опремом са интернет конекцијом, планирано је значајно повећање броја корисника.

Дигитализација библиотечке грађе доприноси настанку мултифункционалне библиотеке без зидова, чиме се остварује тежња ка непрестаном и неограниченом приступу и дељењу баштине, промовисању читања и самообразовању. Пружа се могућност да се оно што је највредније у културном, образовном и информативном смислу учини прихватљивијим, видљивим и читљивијим на сасвим другачији начин и тиме се битно утиче на повећање броја читалаца.

Присуство на друштвеним мрежама служи промовисању услуга и програма библиотека и дигиталних колекција које се селе у то окружење.

Стратегија уписне политике, право на бесплатно учлањење у Библиотеку деце предшколског узраста, ученика првог разреда основне школе, добитника Вукове награде,

деце свих основних и средњих школа која остваре одличан успех у текућој школској години, лица са навршених 65 година живота, ће се наставити и у 2025. години јер је показала добре резултате.

Уважавање наведених параметара и континуирано представљање библиотечко-информационе грађе, уз високо квалитетан програм едукативно-васпитног садржаја, нужно производи већи број корисника. Са развојем основне делатности, континуираним радом у програмској активности као и константним праћењем потреба и захтева корисника, очекује се успешна реализација плана.

2.14. Заштита публикација

Просторни капацитети, који су неопходни за правилно чување и заштиту библиотечко-информационе грађе, максимално су попуњени и захтевају хитно решавање проблема.

Библиотека перманентно покушава да обезбеди што повољније услове за смештај и заштиту публикација, што подразумева: простор и опрему, осветљење, исправне инсталације, редовно одржавање хигијене, као и предузимање мера заштите од пожара, па ће настати и народне године.

Заштита библиотечког материјала, нарочито периодике и некњижних јединица, вршиће се фасциклирањем периодике, улагањем фотографија и разгледница у адекватне фолије и аудио-визуелне грађе у одговарајуће полице и држаче. Привремена мера заштите периодичних публикација је фасциклирање и корицење дневних, недељних, двонедељних листова, ревијалних магазина и часописа, као и прекоричавање.

Скенирање грађе, као посебан вид заштите фонда, вршиће се код најугроженијих наслова старих и ретких публикација, као и завичајних периодичних издања које ће се изградити у дигиталном формату.

Дигитализација грађе, осим што представља нову шансу за Библиотеку, у смислу најбољег начина повезивања класичног и дигиталног, прошлог и будућег, има велику улогу у заштити грађе.

Напомена: наведене активности ће се спроводити само у оквиру расположивих услова простора, опреме и финансијских средстава, који нису задовољавајући.

2.15. Сарадња са другим институцијама и установама

Сарадња са Српском академијом наука и уметности, кинеским институтом Конфуције, Француском и Америчком амбасадом, Амбасадом руске федерације у Србији, РХМ, Народном библиотеком Србије, Копненом војском Србије, Епархијом нишком и многим угледним институцијама ће се наставити. Активна сарадња са Народним музејом, Нишким културним центром, Студентским културним центром, Народним позориштем, Позориштем лутака, Галеријом савремене ликовне уметности, основним и средњим школама, Геронтолошким центром, Казнено поправним заводом у Нишу, ЈКП Медијана, Аеродром Ниш и др., ће се наставити и унапредити.

Традиционална сарадња са Универзитетском библиотеком „Никола Тесла” ће бити настављена и ове године. У стручном делу посла библиотеке размењују библиографске податке о појединим публикацијама, своје сувишке дају у размену, а постоји и размена искустава око свакодневних проблема. Биће настављена сарадња са библиотекама из Србије као и започета добра сарадња са библиотекама из Сливена, Софије и Великог Трнова у Бугарској, Градском библиотеком „Браќа Миладиновци“ из Скопља, као и успостављање нових контаката са библиотекама у региону. Наставак започете сарадње са библиотеком Облате из Фиренце.

Наставиће се активна сарадња са Машинским факултетом Универзитета у Нишу у исправци и дорађивању библиотечко-информационог система НИБИС.

Сарадња са администраторима и техничком подршком АМРЕС- а преко које Библиотека има остварену интернет конекцију, ради контроле употребе, квалитета и брзине интернет сигнала.

2.16. Издавачка делатност

Издавачка делатност ће се реализовати у складу са расположивим финансијским средствима и значајним догађајима везаним за културу, писменост и библиотеку.

За трошкове реализације услуга штампања у 2025. години, планиран је износ од 400.000 динара.

2.17. Пројекти

У плану је да Библиотека конкурише са следећим пројектима:

- „Библиотека и огранци у новом руху”, којим ће се конкурисати за опремање централне зграде, Одељења књиге за децу и три стационарна огранка канцеларијским намештајем и библиотечким инвентаром (пројекат Одељења за матичне послове).
- „Деца у дигиталном добу” (Рачунарска опрема за Одељење књиге за децу - 10 рачунара и интерктивна табла и пратећа опрема).

- „Руски кутак у нишкој Библиотеци“. Пројекат ће обухватити израду и објављивање каталога који ће презентовати богат фонд књига на руском језику, за које постоји велико интересовање корисника.(пројекат Одељења набавке и обраде.
- „ЕУтека – збирка и каталог" формирање Еутека збирке на Одељењу стручне књиге Библиотеке и израда каталога књига.
- Каталог збирке СКА, САН и САНУ на Одељењу стручне књиге Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш.
- „Лице рата: ратне фотографије из Балканских ратова – 1912/1913”(Предлог Одељења серијских публикација)

Предлог за избор Пројекта у култури Града Ниша :

- Школа родитељства - У сарадњи са Центром за социјални рад "Свети Сава" Ниш организовати Школу за родитеље - програм који би се одвијао у просторијама Одељења (простор који би омогућио рад на обострану корист, и деце и родитеља).

2.18. Општи, правни и финансијски послови

Библиотека ће обављати опште и административне послове пратећи законске прописе. Планирано је усклађивање свих нормативних аката са Законом о култури и Законом о библиотечко-информационој делатности, као и важећом законском регулативом. Поступиће се у складу са одредбама ових Закона, како би се обезбедила законитост у раду Библиотеке. Ажурно ће се водити евиденција о присутности запослених, обављати сви послови везани за обавезе и права из рада, пријем, разврставање и слање поште, систем јавних набавки функционисаће у складу са Законом о јавним набавкама и сл. У складу са законском регулативом, тачно и у одређеном року биће извршавани сви финансијски и књиговодствени послови.

3. Рад Управног и Надзорног одбора

Управни и Надзорни одбор деловаће у оквиру својих обавеза и овлашћења прописаних законом, у циљу унапређења делатности Библиотеке, њеног развијања и напретка, као и добробита колектива.

4. Развојне потребе и планови

Приоритетан рад на остваривању и развијању основне делатности, прописане

Законом, ради обезбеђивања услова за остваривање права грађана на слободу изражавања и на стицање и коришћење знања, Библиотека ће наставити и у 2025. години.

У сарадњи са оснивачем, уложиће се додатни напор на пословима решавања просторних проблема Библиотеке, који су започети у 2009. години. **Нов, савремен, функционалан и економичан простор јесте неопходан основ за даљи развој библиотечке делатности и реализацију Програма рада у 2025. години.**

Библиотека ће у 2025. години, а након набавки специјалних витрина за заштиту старе и ретке књиге, учинити све законом прописане мере како би вратила ЛИЧНУ БИБЛИОТЕКУ СТЕВАНА СРЕМЦА која се без правног основа налази у музеју, а власништво је Библиотеке.

Обезбедити неопходна средства за формирање и почетак рада новог Одељења у заштити старе и ретке библиотечке грађе које ће, послове заштите ове врсте грађе, обављати као поверене послове (Решење о одређивању библиотека које обављају послове од општег интереса у заштити старе и ретке библиотечке грађе, "Службени гласник РС", број 14 од 13. фебруара 2013. године.

Библиотека планира у 2025. години, у сарадњи са Градом и ресорним министарствима, да реализује пројекат доградње новог објекта у дворишту Библиотеке, као и реконструкцију и надоградњу постојеће зграде установе. У 2011. години израђен је Главни пројекат па Библиотека планира, отпочињање прве фазе радова: доградњу новог простора у дворишту Библиотеке и подрумског простора где би се налазили депои за смештај књига.

Процењена вредност прве фазе изградње са надзором, сагласностима и пратећом документацијом износи 60.000.000,00 динара.

5. Услови за извршење Плана

5.1. Простор

Недостатак простора за смештај библиотечке грађе представља ометајући фактор у развоју и унапређењу библиотечко-информационе делатности и саме институције и надамо се да ће се у наредној години озбиљније приступити решавању овог проблема.

Динамичан информационо-технолошки развој намеће темпо који Библиотека, у постојећем простору и са расположивом опремом, не може да прати. Принципи савременог библиотекарства предвиђају интерактиван однос корисника, библиотечког радника и библиотечке грађе, али услови у којима се размена информација данас обавља у Библиотеци тешко да се могу дефинисати савременим. Величина простора није једини проблем у раду. Много већу сметњу представља нефункционалност и лоша

распоређеност просторија, њихов недовољан број, те опште лоше стање у коме се оне тренутно налазе. Простор за смештај публикација је недовољан, недостаје простор за рад библиотечких радника. На Одељењу књиге за децу постојећи простор нити је адекватан, нити се налази на примереном месту за децу.

Развој делатности Библиотеке увелико је превазишао простор у коме се она налази. Постојећи простор представља ометајући фактор у њеном даљем развоју јер ограничава коришћење могућности које пружа садашњи ниво техничког и технолошког, као и стручног библиотечног знања. Простор Библиотеке и њену опремљеност требало би знатно повећати, осавременити, учинити функционалним, економичним и естетски привлачним.

Решавање горе наведених проблема наставиће се и у 2025. години, а свакако и у годинама које следе. Поред обезбеђивања новог простора, неопходно је приступити његовом унутрашњем уређењу и опремању. Огранци Библиотеке немају квантитативно изражен проблем простора, али је он испољен у квалитативној димензији.

5.2. Опрема

За комплетно модерно и функционално опремање читаоничког простора неопходна је набавка пултова за издавање, столова и столица, гарнитура за читање дневне штампе, држача за периодику, полица за књиге, гардеробе, одговарајућих мердевина, система за обезбеђење и остали административни намештај. Модернизација опреме за делатност Библиотеке биће предмет посебног разматрања када се актуелизује опремање новог простора за рад Библиотеке.

Набавка опреме у 2025. години биће реализована у складу са *Програмом капиталних инвестиција у нефинансијску имовину* који доноси Управа за културу.

Неопходно је одредити новчани износ од 900.000 динара за административну опрему, за опрему за културу 700.000 динара.

5.3. Кадрови

У складу са Правилником о организацији и систематизацији радних места Народне библиотеке "Стеван Сремац" Ниш, потребно је обезбедити потребан кадар за обављање библиотечно-информационих послова.

Како у Библиотеци нема упошљеног хигијеничара, а бележи се стални пораст броја пружених услуга, односно посета у простору од преко хиљаду квадрата, намеће се потреба запошљавања хигијеничара, као и возача "Библиобуса", како би нова услуга, доступност књижног фонда удаљеним корисницима, почела да функционише.

5.4. Финансијска средства

Реализација овог Програма рада биће у потпуности у складу са Финансијским планом за 2025. годину.

Библиотека ће и у 2025. години настојати да оправда своју улогу и да реализује све циљеве од општег интереса у библиотечко-информационој делатности. Као културном и информационом центру локалне заједнице, приоритетан задатак Библиотеке је да допринесе побољшању квалитета живота појединца и заједнице, разумевању њихових потреба и развијању услуга за шире деловање и утицај. Својим различитим садржајима, настојаће да допринесе анимацији, снажнијем развоју сензибилитета и нивоа интеракције са публиком, као и да оствари сарадњу са бројним институцијама, манифестацијама и појединцима кроз различите програме и активности.

За Управни одбор
Библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш

Гордана Ивковић